

Башкортостан Республикаһы Өфө районы муниципаль районы
Шамонин ауылының “Акбузат” балалар баксаһы муниципаль
мәктәпкәсә мәғариф бюджет учреждениеһы

**«ЗӨҺРӘ кызға - күлдәк» темаһына
дәрес конспекты
(өлкән төркөм)**

**Әзерләне:
Сыңғызова Л.Ф.**

Шамонин ауылы – 2021й.

Өлкән төркөмдә танып белем биреү өлкәһендә дәрәс.

“ЗӨҺРӘ кызға - күлдәк”

Белем биреү өлкәһе - танып белеү һәм телмәр үстәрәү.

Йүнәләше - ФКЦМ.

Эшмәкәрлек төрө - уйын эшмәкәрлеге, танып белеү.

Максат - балаларзы башкорт халык кейемдәрә менән менән таныштырыу.

Бурыстар:

- **белем биреүсә** - башкорт катын - кыззанының милли кейемдәрә менән таныштырыузы дауам итеү. яңы заман профессиялары менән - модельер, кутерье менән таныштырыу. иртә профессиялар һайлауға булышлык итеү.

- **үстәрәүсә** – хәтерзә, иғтибарзы, логик фекерләүзә нығытыу, һығымта яһарға, анализ үткәрәргә булышлык итеү.

- **тәрбиәләүсә** - милли кейемдәрзәң зауыклығын халык көнкүрәшә сағылышын күрһәтәүгә ынтылыш тәрбиәләү.

Интеграция - телмәр үстәрәү - һүзлектә яңы һүззәр менән байыты, телмәрзә бесә, тегә, үтекләй тигән кылымдарзы кулланыу.

- социаль - коммуникатив үсеш - балаларзы бер - берәһенә иғтибарлы булырға, аңлашып эш алып барырға .

Йыһазландырыу - курсак, театр тамареска, ИКТ кулланмалары, һандык, күлдәктәр, скайп, сюжетлы уйын, Ателье", туп, фетр тукыма, елем, быяла таштар (паеткалар).

Дәрес барышы:

Тәрбиәсе килеп инә :

- Наумыһығыз ,матуркайзар.Һез ниндәй матур ,бөхтә кейенгәнһегез.ай-һай күлдәктәрегеҙ бигерәк матур икән.Балалар кешегә кейем ни өсөн кәрәк? Кыззар нимә кейәләр? Малайзар нимә кейәләр? (балаларзың яуаптары)

Дидактик уйын "Минен яраткан кейемем "

- Йә, күңелсәк матур туп .

кулдан-кулға һин һикер.

кемдең кулында тубы-

яраткан кейеменде һөйләп еткер.

- минен иң яраткан күлдәгем зәңгәр төстә.

- минен кышкы курткам бик матур.

- бала кейем тураһында бер һөйләм әйтә.Һуңғы баланың тубын курсак тотоп ала).

- Ә минен кейемем юк.бер күлдәгем бар, уныһы ла бик иске.(был һүзәрзе Зөһрә кыз һөйләй. Ул курсак.)

Зөһрә кыз:

- Наумыһығыз ,балалар.Мин Зөһрә кыз булам.Минен үгәй әсәйем менән һеңлем иртәгә байрамға баралар. Минен дә бик барғым килә, ләкин үгәй әсәй шул тиклем күп эш кушты.

Тәрбиәсе-

- Беләбез Зөһрәкәй һине лә, һинен үгәй әсәйенде лә беләбез. Балалар һез исләйһегезме ошо әкиәттә ? Үгәй әсәйзең кире яктарын, ә Зөһрәнен ыңғай яктарын һанап үтәйек әле.

Үгәй әсәй яуыз - Зөһрә һәйбәт кыз.

Үгәй әсәй һаран - Зөһрә йомарт.

Үгәй әсәй тупас - Зөһрә яғымлы.

Үгәй әсәй бысрак - Зөһрә таза бөхтә.

Үгәй әсәй аңра исәр - Зөһрә акыллы.

Зөһрә кыз:

- Рәхмәт якшы, назлы һүззәрегең өсөн.

Тәрбиәсе:

- Зөһрә ниндәй эштәрең бар өйзә ?

Зөһрә:

- Эштәрем әйтеп бөтөрөрлөк тә түгел, мин башлайым, ә һез әйтеп бөтөрөгөз.

Зөһрә: Мин аш...

Балалар: Бешерәм.

Зөһрә: Науыт – һаба...

Балалар: Йыуам.

Зөһрә: Күдәктәрзе...

Балалар: Үтекләйем.

Зөһрә: Кейем – һалым...

Балалар: Тегәм.

Зөһрә: Баксаға һыу...

Балалар: Коям.

Зөһрә: Утын...

Балалар: Ярам.

Зөһрә: Изәндә сүпте...

Балалар: һеперәм.

Тәрбиәсе:

- Зөһрәкәй һиңә һисек ярзам итергә ?

- Утын кыркырза кәрәк (парлашып утын кырқалар) Музыка.

- Рәхмәт, хәзер карабойзай менән дөгө ярмаһын айырыр кәрәк (балалар айыралар).

Зөһрә:

- Рәхмәт, балалар, бына үгәй әсәйгә һәм кызына күлдәк тегергә генә калды.

Тәрбиәсе:

- Күлдәк тегеү бик катмарлы эш, уларзы кайза тегәләр? (ательела, фабрикала).
- Кейем һалым тегер өсөн инструменттар кәрәк. Балалар ,мин йомак коям, кем зирәк шул таба яуабын.
- Тимер сәпсек, сүс койрок. Был нимә? (**энә менән еп**).
- Ике осонда дүңгәләк ,уртаһында бер казак. (**кайсы**).

Слайдтар карау.

- (телефон тауышы - скайп сакыра...) скайпта Үгәй әсәй:

- Зөһрә, Зөһрә тим.әште бөттөңме? Нимә бала - саға менән уйнап бушты бушка бушатып йөрөйһең? Йүнһез!

Зөһрә кыз:

- Был - акыллы, тырыш, уңған балалар, улар миңә бөтә эштәрзә лә ярзам иттеләр, һезгә матур күлдәктәр тегергә тип ательеға килдек.

- Аһ, кана күрәтегез әле, ниндәй күлдәк һайланығыз.

(Ательела әзер күлдәктәр тора, балалар күрһәтә)

Үгәй әсәй:

- Матур күлдәк һайлағанһығыз, йә тегә башла, хәзер кайтып етермен.пока.

(скайп һүнә)

Тәрбиәсе:

- Балалар ошо үгәй әсәйзе нисек һәйбәт ,яғымлы ,изге әсәйгә әйләндерергә икән? Һез нисек уйлайһығыз?

(Балаларзың яуаптары - тәмлекәстәр ашатырға, якшы һүззәр әйтергә, сихырларға, бүләктәр бирергә, һәр вакыт йылмайырға)

Тәрбиәсе:

- Улайһа, үәй әсәйгә, уның кызына ла, Зөһрә кызға ла матур башкорт күлдәктәрен бүләк итәйек.ризаһығызмы?

- Өстәлдәр артына ултырығыз, башкорт катын кыззлары ниндәй төстә күлдәктәр теккәндәр? Нимә менән бизәгәндәр? (тасмалар).

(Балалардың үз - аллы эштәре. Улар бәрхәт кағызан әзер күлдәктәрзе кыркалар һәм тасма, селтәр йәбештерәләр).

Үгәй әсәй килеп инә;

- Наумыһығыз, ниндәй эш бөтөрөп ултырған булаһығыз?

Балалар:

- Һезгә күлдәк тегәбез.

Үгәй әсә:

- Һай, асылдарым, алтындарым минең. Һай уңған Зөһрә кызым, кайһылай матур күлдәктәр!!! Рәхмәт. Зөһрәкәй алып кайтырһың кызым, мин һинә сәй әзерләй торормон. Һау булығыз, балалар.

Тәрбиәсе:

- Балалар, был үгәй әсәйгә нимә булған? (яуаптар). Балалар Зөһрәләргә сәй әсергә барайыкмы? Улайһа кесә телефондарығыззы алығызза әсәйзәрегеһезән рәхсәт һорағыз һәм бөгөнгә окшаған эштәрегеһез тураһында ла һөйләргә онотмағыз.

Бала:

- Әсәй, мин Зөһрәләргә барып уйнап кайтайыммы? Без бөгөн уның әсәйенә матур башкорт күлдәге тектек. Миңә башкорт кейемдәре бик окшаны.

(Бер нисә баланан һөйләтеү)

